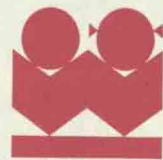

کانون

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
اخبار داخلی - شماره ۱۱ (دوره نهم)
بهمن ماه ۲۵۳۵

جایزه‌ی دیگری
از «بولونیا»:

سیسو و سار کو چولو

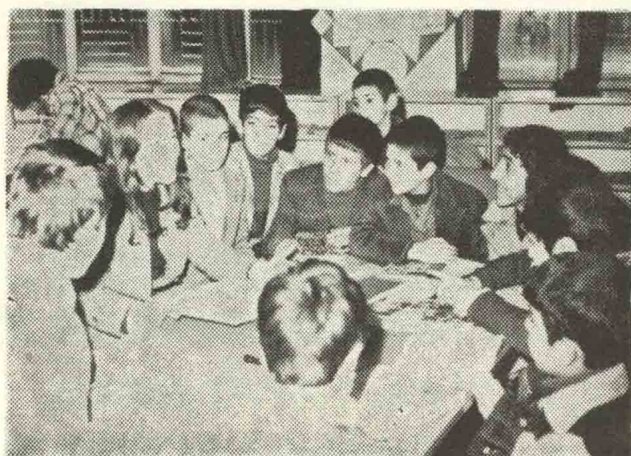
نوشته‌ی جواد مجابی

نقاشی از بهمن دادخواه

کتابخانه‌های منطقه‌ی یک

بحث کتاب در کتابخانه مشکین شهر

از مجله تماشا داشته‌اند که این توجه قابل ملاحظه است.

کتابخانه شماره یک رضائیه با اجرای برنامه‌های داستان‌سرایی از کتب مهمانهای ناخوانده، کلاگها، توکایی در قفس و آهو و پرنده‌ها و بعد از زمستان درآبادی ما موفق بوده است.

بمناسبت روز ۱۷ دی کتابخانه شماره دو رضائیه پرداختی بدزنان مشهور معاصر و همچنین نگاهی به آثار نیما داشته است.

کتابخانه‌های شاهپور و مهاباد و زنجان نیز فعالیتهایی داشته‌اند که چنانچه این کوشش‌ها در قالب برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تری شکل بگیرد موفق‌تر خواهند بود.

ناحیه غرب:

کتابخانه‌های این ناحیه نیز فعالیتی پر بار داشته‌اند چه توانسته‌اند آنچه را که در جهت پرورش فکری کودکان مؤثر باشد انجام دهند که توفیق کتابخانه‌های ذیل در این زمینه بیشتر بوده است.

کتابخانه شماره یک کرمانشاه به شناخت پاولف و نظریه‌اش پرداخته و در کنار آن چشمداشتی به عارف‌قروینی و نیما داشته که در معرفی آنان موفق بوده است. سیستان و بلوچستان نیز مورد شناسایی اعضای قرار گرفته که کوششی می‌تواند باشد برای بهتر شناختن ایران‌زمین، کتابداران این کتابخانه طی برنامه‌ای تنظیم شده با دست‌هایی پر از فیلم استریپ و فیلم به‌دیدار اعضای روستایی روستای سرخه‌لیچه رفته‌اند و این دیدار بسیار مطلوب واقع شده است.

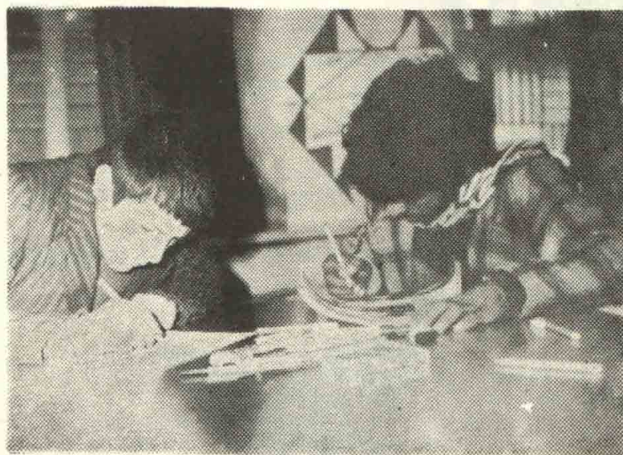
به‌روایتی از چله بزرگ پیرزنه تاتونست لحاف خودشو تکان داد و پنبه‌های آنرا بر سر مردم ریخت. دی ماه در اغلب شهرها زمستان سردی را نشان داد، باریزش برفهای سنگین و یخبندان، لکن فضای کتابخانه‌ها از گرمی محسوسی برخوردار بود. کوشش کتابداران و همکاران ما در راه بدست آوردن کینیتی مطلوب و بارآوری اعضای خوب شایان توجه بود. بررسی گزارش‌های رسیده در تأیید این موضوع بود.

به‌ناحیه آذربایجان و زنجان می‌پردازیم. بیشتر نظرها معطوف کتابخانه مشکین شهر گردید چه، کوششی ثمربخش را برای داشتن یک کتابخانه خوب در آن یافتیم. باشد که این دل بستمان دراز مدت باشد.

کتابخانه تبریز نیز در حدانتظار بود. با ایجاد هماهنگی در کارها، توجه به عمق برنامه‌ها، بینشی در گزینش کتابها و معرفی‌ها، پرداختن به تأثر هندوستان و شناخت این سرزمین و شخصیتی چون نهر و.

کتابخانه اردبیل نیز بروال همیشگی خود کوشیده است تا فضای فرهنگی مناسبی را بوجود آورد و این مهم را با معرفی ملک الشعراء بهار، بحث کتاب حقیقت و مرد دانا و معرفی سرزمین تایلند با مجموعه‌ای از تصاویر و مطالب تحقیقی و پخش صحنه‌های از موسیقی کشور مزبور به انجام رسانیده‌اند.

کتابخانه خوی در جوار برنامه‌های خود، پرداختی به موسیقی سنتی و اصیل ایرانی داشته است و بزرگداشتی بمناسبت درگذشت نورعلی برومند استاد موسیقی با استفاده

کودکان عضو کتابخانه مشکین شهر هنگام کشیدن نقاشی

داستان‌پوسکی و ایسن دو شخصیت مورد نظر کتابخانه شماره دو کرمانشاه بوده است که بامعرفی و تجزیه و تحلیل آثار این دونویسنده بزرگ اعضاء کتابخانه در برنامه‌های گرم و جالبی شرکت داده شده‌اند.

در کتابخانه شاه‌آباد غرب زندگی و آثار صابر، شاعر آذربایجانی را عملی نموده و باغ آلبالوی چخوف را به تجزیه و تحلیل کشانده‌اند. در کتابخانه قصر شیرین که تحرکی تازه یافته است، برنامه شعرخوانی را با گذری بر اشعار فروغ و شاملو و نیما و بهره‌گیری از صفحه‌های صدای شاعر جذبه‌ای خاص بدان بخشیده‌اند.

کتابخانه خوب سنندج سیر ترولی را طی می‌کند و افولی چشمگیر دامنگیر آن شده است. پرداخت بامور فرهنگی کتابخانه و برنامه ریزی صحیح و علاقه و شوق به ایجاد خلاقیت کمک خواهد کرد، این تنها نسخه می‌تواند برای کتابخانه سنندج باشد.

بانه ماه پرثمری را پشت‌سر گذاشته است. همکاران ما و اعضاء خوب کتابخانه بانه توانسته‌اند آزمونی موفق در تحقیق را نشان دهند. پرداخت به دوره‌ای خاص از ادبیات روسیه بطور کامل زمان جلوه پوشکین و عصر طلائی شعر روسیه و در کنار این مهم معرفی سیستان و بلوچستان استانی از کشور خودمان ایران زمین بطور کامل بررسی گردیده و به مقایسه کشیدن و کنار هم گذاردن ضرب‌المثل‌ها و نکات خاص بلوچی و کردی.

همدان نیز به دور از کیفیات و ویژگیهای گذشته خود تاحدودی در کار معمولی خود موفق بوده است.

شون او کیسی نمایشنامه نویس معروف ایرلندی و شاعر اسپانیائی فدريكو گارسيا لورکا توانسته از عنوان خوبی برای فعالیت همکاران ما در کتابخانه خرم‌آباد باشند. و بازدید اعضاء از نمایشگاه نقاشی در غرفه کارهای هنری استان کردستان می‌تواند در سایر شهرها نیز سرمشق قرار گیرد.

نشریه آذربایجان، انقلاب مشروطیت ایران در کتابخانه بروجرد تشریحی جهت اعضاء برای آشنایی بیشتر با ایران زمین در این کتابخانه بوده است.

کتابخانه‌های ناحیه مازندران نیز با کوششی در جهت بهتر بودن برنامه‌ها و نزدیک شدن به خواسته‌های اعضاء در راه رسیدن باین مهم گام برداشته‌اند.

در کتابخانه دامغان به‌بهترین وجهی به معرفی نیما پرداخته‌اند و دو کتاب ساده‌دل و الکترونیک را مورد معرفی قرار داده‌اند.

در کتابخانه آمل بجز داستان‌سرایی خوب از کتب قهرمان، دور از خانه و شهر ماران، بکارهای جالب در نشریه خود دست زده‌اند و آن پرس و جویی در احوال

برگمن و تحقیقی در سینمای برگمن بوده است. این سینماگر سوئدی عقایدش، آثارش و سبکش بطور کامل در این نشریه به تجزیه و تحلیل کشیده شده.

در کتابخانه شاهرود توجه به کودکان در زمینه داستان‌سرایی و در نظر گرفتن موقعیت اقلیمی گریشی خوب در کتب بابا برفی، بعد از زمستان در آبادی ما، کلاغها، و خورشید خانم داشته‌اند، شخصیت زاهاریا استانکو در کتابخانه چالوس مورد توجه قرار گرفته است و با برداشتی از مجله تماشا معرفی گردیده و کتاب قصه‌هایی از باله نیز برای نوجوانان در ارتباط با برنامه تلویزیونی رقص ضربدر پنج معرفی گردیده که چنین ارتباط‌های منطقی می‌تواند به برنامه‌های کتابخانه کمک کند. بمناسبت ۱۷ دی، روز آزادی زنان موضوعی بوده است برای نشست اعضاء و بحث و گفتگو پیرامون آن.

در کتابخانه شاهی همراه بامعرفی اگر و پری کتاب زمین انسان‌ها نیز معرفی گردیده است. لکن کار جالب آنان معرفی کتاب ستارگان زیر باران که ویژه کودکان است میباشد. و از کارهای جالب این کتابخانه تخصیص دادن فرصت‌هایی جهت بحث آزاد برای کودکان است که چنانچه با پیشی ظریف و تدابیری منطقی در جهت انتخاب عنوان مورد بحث همراه باشد فوق‌العاده خواهد بود.

کتابخانه بابل بامعرفی میرزا فتحعلی آخوندزاده و به دیوار کشیدن نشریه معروفترین نقاشان امپرسیونیست توانسته است مفید واقع شود کتابخانه‌های سمنان و آلاشت و معرفی کتاب کوههای سفید در جهت پرداخت به کودکان در کتابخانه سمنان قابل ذکر است.

کتابخانه شیروان در ماه گذشته توانسته است در زمینه داستان‌سرایی فضایی مطلوب بوجود آورد و ذوق اعضاء خردسال را سیراب کند و معرفی آندره مالرو نیز از کارهای مورد بحث این کتابخانه بوده است.

همکاران ما در کتابخانه سبزوار سیمین بهبهانی و ویرژیل گیورگیو را معرفی کرده‌اند، که در ارتباط با معرفی گیورگیو دو کتاب پس از وی بنام دومین شانس معرفی شده است. کار جالب اعضاء خوب این کتابخانه (محمود پهلوانزاده و هوشمند) تهیه داستان مصور از داستان کتاب منطق‌الطیر است.

کتابخانه شماره دومشهد نیز در ارتباط با اعضاء به بازدهی مفیدی از جهت کیفیت کارهای فرهنگی نائل آمده است. چون داستان‌سرایی و ایکینگها و در جوار آن معرفی کشورهای اسکاندیناوی بطور مختصر، داستان‌سرایی کتاب شاعر و آفتاب بمناسبت سالگرد درگذشت نیما، معرفی والت دیسنی و تشریح تأثیر خلاقیت وی در سینمای نقاشی متحرک بوده است. تشویق اعضاء و بازدید کتابداران از فیلم دنیای

خوب والتدبسنی در یکی از سینماهای مشهد به تکمیل این برنامه کمک نموده است. به دیگر کتابخانه‌ها توجه می‌دهیم کمی در کار خوب این کتابخانه که روزهای پنجشنبه با نشستی به بحث و گفتگو پیرامون تحولات هفته (ایران و جهان) می‌پردازند فکر کنند.

دیگر کتابخانه مشهد نیز چون کتابخانه شماره دو کوششها و فعالیت‌هایی درخور توجه داشته است. کتابخانه‌های ناحیه گیلان نیز سهمی بسزا در پرداخت به کودکان داشته‌اند چه اکثراً کتبی که مورد معرفی و یا بحث قرار گرفته، از کتب کودکان بوده است.

کتابخانه بندرپهلوی با اجرای دو برنامه داستان‌سرایي به معرفی نیما پرداخته‌اند و در کنار این معرفی کتاب دنیا خانه من است مورد تجزیه و تحلیل اعضا قرار گرفته است و در نشریه دیواری خود به بزرگداشت روز ۱۷ دی پرداخته‌اند، و نمایشگاه نقاشی از کارهای اعضا کتابخانه‌های رشت، فومن، لاهیجان و صومعه‌سرا، تشکیل داده‌اند.

کتابهای حقیقت و مرد دانا، سنجابها، و شهر ماران و... در کتابخانه کتالم داستان‌سرایي شده است، و دوستان کوچولوی ما نیز از آن بخوبی بهره‌ور گردیده‌اند و کتاب شهر ماران در برنامه بحث و گفتگوی اعضای این کتابخانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. این کتابخانه گامی در جهت احیای فرهنگ بومی برداشته است که پرداختی به شناخت تاریخ و فرهنگ و آداب و رسوم شهر کتالم بوده است و این مهم در نشریه دیواری این کتابخانه منعکس گردیده است.

کتابخانه رشت در کنار معرفی کتاب سریوژا و جستجویی در احوال و آثار ولادیمیر کارالنکو و قآنی نمایشگاهی ترتیب داده‌اند از کارهای مختلف و متنوع اعضا (نقاشی، کارهای دستی، شماره‌دوزی و مجسمه‌سازی) که از این مجموعه افراد بسیاری دیدن کرده‌اند، زندگی، غرور ملی، سنت‌ها، دلاوریهای گیلهمردان در نشریه‌ای دیواری بانام گیل‌ها در این کتابخانه برشته تحریر درآمده است.

کتابخانه خوب لاهیجان نیز چون ماههای دیگر در ارائه کارهای فرهنگی کتابخانه در ارتباط با اعضا فعال خود موفق بوده است.

ناحیه کرمان و هرمزگان - کتابخانه‌های این ناحیه که با فواصل بسیار در دل شهرهای خطه کرمان قرار گرفته‌اند ذوق فرهنگی بچه‌های مشتاق را سیراب می‌کنند. دادن و گرفتن کتاب جزئی از کارهای روزمره اینان است و پذیرش اعضا از کارهای خوب همکاران ما در این استان است.

کتابخانه بردسیر در معرفی خاقانی و علی‌دشتی کوشیده است و کتاب بزی که گم شد را در نشستی با اعضا به بحث و گفتگو پیرامون آن پرداخته‌اند.

کتابخانه گلباف نیز در گربنش کتاب جهت داستان‌سرایي موفق بوده و کتابهای بزی که گم شد، بابابرفی، قهرمان و بعداز زمستان درآبادی ما را قصه‌گویی کرده‌اند و کتاب کلاغها را مورد بحث و گفتگو قرار داده‌اند.

کتابخانه بندرعباس نیز علاوه بر ۱۵ اجرای برنامه داستان‌سرایي به احوال نیما و م. آزاد و بررسی در اوضاع اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی کشوراسپانیا، پرداخته است. همکاران کتابخانه جوپار نیز علی‌اکبر دهخدا را معرفی کرده و برای آشنایی نوجوانان نیز کتاب کوههای سفید را انتخاب کرده‌اند و پرداختی داشته به استان مازندران در زمینه معرفی سرزمین.

آندره مالرو و صادق چوبک در برنامه معرفی شخصیت کتابخانه کرمان مورد توجه قرار گرفته.

در کتابخانه رفسنجان محتوای نشریه دیواریشان تجزیه و تحلیلی دقیق و کاری تحقیقی پیرامون رسانه‌های گروهی بوده است، که آشنا کردن اعضا به وظایف ویژه هر یک از ارکان رسانه‌های گروهی می‌تواند کار قابل قبولی باشد.

کتابخانه‌های دیگر این ناحیه در درجه اول کتابخانه‌های ماهان، جیرفت و سیرجان تا آنجا که می‌توانسته‌اند پی‌گیر برقراری ارتباط درست با اعضا خود بوده‌اند. و کتابخانه‌های انار، رابر، شهربابک، چترود، راین، راور، زرنند تلاشی در جهت پیدایی خطمشی مطلوب جهت پرورش فکری کودکان کرده‌اند، که کوشش همکاران ما در این کتابخانه‌ها بزودی بارور خواهد گردید.

ضروری بنظر میرسد کتابخانه‌هایی را که همکاران ما در آن جهت جلب و جذب اعضا جدید کوششی بسیار داشته‌اند که این جدیت را ارقام نشان می‌دهد ارج نهمیم و نام‌آور شویم.

۱- نیشابور با ۳۵۶ نفر عضو جدید ۹۴ دختر و ۲۶۲ نفر پسر
۲- مشهد شماره دو با ۱۳۰ نفر عضو جدید ۲۳ نفر دختر و ۱۰۷ نفر پسر

۳- بیرجند با ۱۴۴ نفر عضو جدید ۵۹ نفر دختر و ۸۵ نفر پسر

۴- مشهد شماره یک با ۴۶۶ نفر عضو جدید ۲۰ نفر دختر و ۴۴۶ نفر پسر

۵- قوچان با ۲۶۶ نفر عضو جدید ۴۸ نفر دختر و ۲۱۸ نفر پسر

۶- بجنورد با ۲۴۶ نفر عضو جدید ۷۰ نفر دختر و ۱۷۶ نفر پسر

۷- لاهیجان با ۲۶۷ نفر عضو جدید ۴۳ نفر دختر و ۲۲۴ نفر پسر

۸- آستانه اشرفیه با ۳۹۸ نفر عضو جدید ۲۸۲ نفر دختر و ۱۱۶ نفر پسر

- ۹- آستارا با ۱۱۵ نفر عضو جدید ۶۱ نفر دختر و ۵۴ نفر پسر
- ۱۰- کرمان با ۱۸۸ نفر عضو جدید ۵۰ نفر دختر و ۱۳۷ نفر پسر
- ۱۱- سیرجان با ۱۷۰ نفر عضو جدید ۲۱ نفر دختر و ۱۴۹ نفر پسر
- ۱۲- زرنند با ۱۰۹ نفر عضو جدید ۱۳ نفر دختر و ۹۶ نفر پسر
- ۱۳- شاه‌آباد غرب با ۱۷۷ نفر عضو جدید ۷۷ نفر دختر و ۱۰۰ نفر پسر
- ۱۴- کرمانشاه شماره یک با ۴۰۴ نفر عضو جدید ۱۸۶ نفر دختر و ۲۱۸ نفر پسر
- ۱۵- بابل با ۲۹۵ نفر عضو جدید ۱۱ نفر دختر و ۲۸۴ نفر پسر

کتابخانه‌های سیار شهری:

کتابخانه سیار شهری مشهد ضمن مراجعه به مدارس در این ماه، تعداد ۲۴۸۳ جلد کتاب در اختیار کودکان و نوجوانان این مراکز قرار داد. همچنین کتابدار این واحد، ضمن برنامه کتابرسانی، موفق به اجرای چند داستان‌سرایی شد، که این برنامه‌ها بفرخور سن کودکان مراکز مختلف با استفاده از کتابهای یکی بود یکی نبود، دودیم و دودیم، شنل قرمزی و گرگ، سگ بازیگوش و نمایش فیلم استریپ انجام گرفت. در محل دبستان عبداللهیان بوسیله گروه رپرتاژ رادیو، تلویزیون (مرکز مشهد) گزارشی از فعالیت‌ها و طرز کار این کتابخانه سیار تهیه شد. نمایش فیلم استریپ نرگس در آئینه آب و داستان‌سرایی بابابرفی برای کودکان این دبستان، مکملی شد برای تهیه این گزارش.

کتابخانه سیار شهری همدان نیز در دی ماه، ۳۲۶۱ جلد کتاب را در اختیار دانش‌آموزان ۵۵ مدرسه گذاشت، کارهای فنی این کتابخانه، کوششهایی نیز در زمینه فرهنگی همراه داشت. خواندن کتاب گیس گلابتون و سه خرس برای کودکان مدرسه استثنائی بگونه‌ای قصه‌گوئی، و نمایش فیلم استریپ مهمانهای ناخوانده برای بچه‌های انجمن ملی حمایت کودکان این شهرستان و نیز داستان‌سرایی کتاب شاهزاده پرنده، با استفاده از ساعت ورزش کلاس مدرسه‌ای واقع در پادگان از جمله این تلاشها برای ایجاد کشش کودکان به کتاب، صورت گرفت.

کتابخانه‌های سیار شهری تبریز نیز با کوششی پیگیر در دیماه به فعالیت پرداختند. سیار شماره یک فعالیتش را با دادن ۹۵۴ جلد کتاب به ۲۴ مدرسه ادامه داد و برای ۸۰ نفر از اعضاء خود، برنامه‌هایی (بحث درباره رعایت بهداشت، ادبیات معاصر ایران) اجرا کرد. این کتابخانه در پایان دیماه کل اعضاء خود را به ۹۱۰ نفر رسانده است. کتابخانه شماره دو هم به ۲۸ مدرسه مراجعه و ۸۱۸ جلد کتاب را بین آنها پخش کرد. داستان‌سرایی و معرفی‌هایی از صبحی و پروین اعتصامی و خوزستان، بهنگام کتابرسانی در مدارس، کوششهای موفقی بوده‌اند برای جلب کودکان به کتاب.

کتابخانه‌های سیار روستایی:

در دیماه گزارش ماهانه فعالیت‌های کتابخانه‌های روستایی کرمانشاه، سندج، رضائیه شماره یک و دو و سه و چهار، زاهدان، زابل، ایرانشهر از طریق دفاتر نواحی به منطقه یک کتابخانه‌ها ارسال شد.

بعنوان مثال کتابخانه‌های روستایی‌ای داریم که کتابدار همه ماهه ضمن فعالیت در اجرای کلیه برنامه‌ها، از طریق دفتر ناحیه گزارش ماهانه ارسال میدارد ولی متأسفانه پاسخ به گزارش ماهانه کتابخانه‌ها، کمترین اشاره‌ای به فعالیت‌های روستایی نمیشود. مورد متضاد این رویه، کتابخانه روستایی دیگری است که هیچگونه گزارشی تاکنون به منطقه ارسال نداشته ولی راهنمای فرهنگی یا دفتر ناحیه از فعالیت‌های روستایی کتابدار روستا شرح مسوطی در پاسخ به گزارش تلاشهای ایشان دارد. وضع جالب توجه و آگاهانه، در مشی دفتر ناحیه غرب است که کارگزاران ناحیه بویژه راهنمای فرهنگی علاقمند و کتابدار روستایی پرتلاش - آقای خیراندیش - در پیش گرفته‌اند.

بی‌تردید هدف نمایاندن وضع موجود کتابخانه‌های روستایی است که در تحلیل سالم، هیچیک از همکاران و دست اندرکاران این کتابخانه‌ها، خواهان این عدم تجانسها نیستند و شکی نیست که باور داریم همگی باید بکوشیم تا راه‌حلهایی مطلوب را دریابیم. باین فرض از یاران انتظار دریافت گزارش فعالیت‌های ماهانه کتابخانه‌های روستایی و اظهار نظر پیرامون این تلاشهای سودمند را داریم. بعلت تنگنهایی شرح جزئیات لزومی ندارد و سعی میشود در بازدیدها و پاسخ به گزارشات نسبت به مسائل ویژه هر واحد کتابرسانی سیار مواردی طرح گردد.

کتابخانه‌های منطقه‌ی دو

ناحیه تهران :

برنامه‌های فرهنگی کتابداران کتابخانه‌های ناحیه تهران در ماه گذشته نیز برروال برنامه‌های هماهنگ بود، در بررسی فعالیت فرهنگی کتابداران برخی از برنامه‌ها بدلیل استفاده از مآخذ معتبر و باارزش اعتبار بیشتری داشت و معدودی از برنامه‌ها تنها با استفاده از نوشته‌های جراید تهیه و اجرا شده بود که آرزو داریم آندسته از همکاری که به این اصل مهم در زمینه اجرای برنامه‌ها توجه کمتری دارند در روش کارشان تجدید نظر کنند و با برخورداری از روحیه‌ای پرتلاش و جستجوگر که خاص حرفه کتابداری است به‌اعضای کتابخانه‌ها فایده بیشتری برسانند. در زیر گزارش مختصری از فعالیت‌های فرهنگی کتابخانه‌های تهران را می‌خوانید:

● در کتابخانه مرکزی ژولورن و کتاب‌های پایان دنیا و ژاندارک معرفی شد. از شخصیت‌های کشورمان ابومسلم خراسانی را به‌اعضاء شناساندند.

● در کتابخانه شماره یک چارلز دیکنز و کتاب داستان دوشهر معرفی شد و معرفی انگلستان این مجموعه را کامل کرد. در این کتابخانه دوبرنامه بحث کتاب نیز برگزار شد و شانزدهمین شماره «چکاوک» نشریه ویژه کتابخانه به‌دیوار رفت.

● در کتابخانه شماره ۲ درباره ایتالیا، فدریکوفلینی و گالیله با‌اعضای کتابخانه صحبت شد و بحثی درباره ادبیات معاصر و ساده نویسی داشتند.

● کتابداران کتابخانه شماره ۳ صادق چوبک و کتاب‌های توپ، بازآفرینی واقعیت و شه‌ریاران گمنام را معرفی کردند، سرزمین موردنظر این ماه استان آذربایجان بود. ● در کتابخانه شماره ۶، برتراند راسل همراه کشور انگلستان و کتاب «ربه‌کا» معرفی شد.

● برنامه‌های کتابخانه ۷ شامل معرفی فرانسه، رومن رولان و کتاب‌های بازی عشق و مرگ «گاندی» آفتاب در سیم‌ها و مبداء تژادهای انسان بود.

● در کتابخانه شماره ۹ والت‌دیسنی، جان اشتاین‌بک، جک‌لندن و ارنست همینگوی را معرفی کردند و از میان کتاب‌ها خوشه‌های خشم، سپیدندان و توماس ادیسون معرفی شد، معرفی امریکا و اجرای یک برنامه شعرخوانی از لانگ‌فلو کامل کننده این مجموعه بود. نشریه کتابخانه بنام «گویا شماره پنج» به‌دیوار رفت.

● در کتابخانه شماره ۱۰، بتهوون، برشت با کتاب‌های

زندگی بتهوون و زندگی گالیله معرفی شد. کتابداران این کتابخانه همچنین آلمان را معرفی کردند و دوبرنامه بحث کتاب داشتند.

● آندره مالرو، اگروپری، آنا‌تول فرانس و گوستاو فلوبر و پل سزان همراه جزیره پنگوئن‌ها و بمناسبت معرفی کشور فرانسه در مرکز فرهنگی شماره ۱۱ به دیوار رفت. چهاردهمین شماره نشریه «بام» توسط اعضای نشریه تهیه و نصب شد. همچنین ۳۸ نفر از کودکان مهد کودک دانشگاه آریامهر همراه مربیان خود از کتابخانه یازده دیدن کردند که برای این میهمانان خردسال فیلم و فیلم استریپ نشان داده شد.

● در کتابخانه شماره ۱۲ بعثت معرفی کشور ترکیه، آتاتورک، ناظم حکمت و عزیزنشین همراه کتاب‌های دیوانه یکی صد لیره اینجه‌ممد و دوقلوهای ترک به‌اعضا شناسانده شد و با اجرای یک برنامه شعرخوانی از ناظم حکمت گروهی از اعضاء با سرودهای این شاعر ترک آشنا شدند.

● در مرکز فرهنگی ۱۳ بخاطر معرفی نیشابور و آلمان، عمرخیام، بتهوون را معرفی کردند از برنامه‌های دیگر کتابخانه میتوان از معرفی ایرج‌میرزا، نیمایوشیج نام برد. ضمناً درباره کتاب‌های انقلاب سفید و رباعیات خیام، قصه هستی و انسان و درونش با‌اعضاء صحبت کردند. نشریه واحد کتابخانه بنام «نگاه» شماره ۹ تهیه و نصب شد ۹۰ نفر از دانش‌آموزان مدارس بهرام و ایران و آلمان همراه مربی از کتابخانه دیدن کردند و بتماشای فیلم و فیلم استریپ نشستند.

● در کتابخانه ۱۴، فلسطین، حضرت علی (ع) و کتاب «محمد» پیامبری که از نو باید شناخت همراه یک برنامه شعرخوانی از شاعران فلسطین معرفی شد، برگراری چند برنامه بحث کتاب از دیگر کارهای فرهنگی کتابداران این مرکز بود. همچنین نشریه کتابخانه بنام قاصدک به‌دیوار رفت.

● کتابداران مرکز فرهنگی ۱۵ ژول ورن، رومن رولان و اگروپری را همراه کتاب‌های دور دنیا در هشتادروز و هوگو و ژوزفین و پرواز شبانه معرفی کردند. معرفی کشور فرانسه و برگراری یک جلسه شعرخوانی از سرودم‌های احمد شاملو قسمت‌های دیگری از برنامه‌های کتابخانه ۱۵ بود. «پرنده شماره ۱۵» نشریه واحد کتابخانه با مجموعه مطالب متنوع به‌دیوار رفت.

● در کتابخانه شماره ۱۶ در پی معرفی هند تاگور،

گاندی و کالی داسا را معرفی کردند نشریه‌های کتابخانه بنام کودکان شماره ۸ و ندای نوجوانان شماره ۱۶ توسط اعضاء معرفی و نصب شد.

● کتابخانه شماره ۱۷ برنامه‌هایش شامل معرفی ایرج‌میرزا، طالب‌وف و کتاب مسالك المحسنين، شهرت‌بریز بود. «شباویز» نام نشریه اعضای کتابخانه ۱۷ است که در این ماه به‌دیوار رفت.

● در کتابخانه شماره ۱۸ محمدقاضی، صادق هدایت و شهر تهران معرفی شد. در این مرکز همچنین دو برنامه بحث کتاب و شعرخوانی نیز برگزار شد.

● در مرکز فرهنگی شماره ۱۹ گاندی و نهر و با کتابهای نامه‌های پدری به دخترش و گاندی، رومن رولان را معرفی کردند. از میان سرزمین‌ها کشور هندوستان را به دیوار بردند.

● کتابداران کتابخانه ۲۰ همراه با معرفی فرانسه ژولورن و کتابهای دور دنیا در هشتاد روز و باباگوریو را معرفی کردند.

● در کتابخانه شماره ۲۱ هندوستان، نهر و، تاگور، گاندی با کتابهای نگاهی به تاریخ جهان، گاندی و کشف هند معرفی شد.

● خیام، هرمان ملویل، اشتاین‌بک شخصیت‌هایی بودند که در مرکز فرهنگی ۲۲ معرفی شد از میان کتابها موبی دیک، مزرعه‌های خاکی و مزرعه‌های سبز و عشق و زندگی را معرفی کردند. چند برنامه بحث کتاب نیز داشتند. سرزمین معرفی شده در کتابخانه ۲۲ «شیلی» بود. در سالروز مرگ فروغ فرخزاد بیاد این شاعر یک برنامه شعرخوانی برگزار گردید. پیوند شماره ۱۱ نشریه کتابخانه بکوش اعضاء و سرپرست نشریه به‌دیوار نصب شد.

● در کتابخانه شماره ۲۵ مهدی اخوان ثالث و صادق چوبک را با کتابهای تنگسیر و دلیران تنگستان و خوزستان و خلیج فارس معرفی کردند.

● بازدید از نمایشگاه:

تاکنون گروه‌هایی از اعضاء کتابخانه‌های ۱۳، ۱۶، ۲۲ با همراهی کتابداران این کتابخانه‌ها، از نمایشگاه هنر باتصویر و صدا دیدن کردند. این بازدیدها در نیمه دوم بهمن ماه برگزار شد.

● اجرای شل هزار قصه برای اعضاء کتابخانه‌ها:

از تاریخ نهم بهمن ماه تا آخرین روزهای این ماه گروه تئاتر مرکز تئاتر کانون نمایشنامه شل هزار قصه را برای اعضاء کتابخانه‌های ۱۷، ۲۰، ۹، ۱۰، ۱۱، ۷، ۲۲، ۱۶، ۱۸، یک، ۱۴، ۲، ۱۲ اجرا کرد. «شل هزار قصه» با استقبال اعضاء کتابخانه‌ها روبرو شد.

● آغاز فعالیت کتابخانه سیار شماره ۶:

کتابخانه سیار شماره ۶ ناحیه تهران از روز دهم بهمن ماه به کتابداری خانم شهلا خوشنویسان آغاز به کار کرد با آغاز فعالیت این واحد سیار، تعداد کتابخانه‌های سیار تهران

به ۶ واحد رسیده که از چهار دستگاه اتوبوس و ۲ دستگاه مینی‌بوس تشکیل شده است، ۶ واحد سیار ناحیه تهران به کوشش و همکاری ۹ کتابدار و سرپرستی خانم پزشکیان در ساعات صبح به آموزشگاهها، سازمانهای تربیتی و پرورشگاهها و بیمارستانها کتاب می‌رسانند. همچنین از اوایل دی‌ماه امسال سیار شماره یک با همکاری خانم فاطمه احمدی زادگان بعد از ظهرها به مراکز مورد نظر مراجعه میکنند.

آمار کتابخانه‌های سیار تهران:

محل‌های مراجعه شده: ۳۴۸ مرکز درمانی، آموزشی

و تربیتی

کتاب داده شده: ۱۴۸۸۹ جلد

آمار کتابخانه‌های ثابت ناحیه تهران:

کل اعضاء: ۸۷۹۶۹ نفر

عضو جدید ماه: ۴۱۵۵ نفر

کتاب داده شده: ۸۹۸۷۲ جلد

ناحیه مرکزی

● کتابخانه ساوه: کتابداران این مرکز فرهنگی کشور اسپانیا را همراه سروانتس و کتاب دن کیشوت معرفی کردند. نخستین شماره نشریه واحد اعضاء کتابخانه‌ها به دیوار رفت.

● کتابخانه محلات: معرفی صادق هدایت، کتاب سگ و لگرد و شهر تهران از برنامه‌های ارزنده کتابخانه محلات بود. نشریه اعضاء کتابخانه با کیفیتی خوب تهیه و نصب شد.

● کتابخانه کرج: کتابداران این مرکز معرفی‌جامعی از ایالات متحده امریکا داشتند و همزمان کتاب خوشه‌های خشم با مختصری از شرح حال نویسنده این کتاب معرفی شد.

● کتابخانه خمین: مهم‌ترین کار فرهنگی این کتابخانه پاگرفتن نشریه واحد کتابخانه به کوشش سرپرست و همکاری اعضاء فعال این مرکز بود.

● کتابخانه کاشان: نشریه واحد داود که به کوشش خانم رضائی‌پور در ماه گذشته جلسات مفیدی با شرکت اعضاء برگزار کردند در این کتابخانه نیمایوشیج با استفاده از منابعی معتبر توسط خانم جمیلیان معرفی شد.

● کتابخانه روستائی سالور: با وجودیکه سالها از

کار این کتابخانه میگذرد ولی تاکنون بصورت رسمی تحت نظارت کانون فعالیت نداشته است. از این ماه این کتابخانه نیز به ناحیه مرکزی واگذار میگردد. هنوز گزارشی از فعالیت کتابدار این کتابخانه دریافت نشده ولی در بازدیدی که از روستاهای رحمت‌آباد، اسلام‌آباد، قاسم‌آباد، سالور، اسماعیل‌آباد، دولت‌خان و گلدسته بعمل آمد فعالیت کتابرسان چشمگیر وارزنده بود، تنها اشکال عدم تطابق ملاکهای کار کتابرسان با معیارهای مورد نظر کانون بود که امید است در آینده با همکاری بیشتر این همگنی و تطابق در کلید زمینه‌ها بعمل آید.

آمار ناحیه مرکزی:

کل اعضاء : ۱۷۴۹۵ نفر

عضو جدید ماه : ۱۳۲۷ نفر

کتاب داده شده : ۲۴۰۱۵ جلد

● ناحیه خوزستان :

در کتابخانه‌های ناحیه خوزستان علاوه بر اجرای برنامه‌های ویژه بزرگداشت شاهنشاهی دودمان پهلوی برخی از کتابخانه‌ها برنامه‌هایی نیز در روال عادی داشتند که از جمله:

● در کتابخانه آبادان شماره يك كتاب كودك، سرباز دریا را معرفی کردند، نشریه واحد شماره پنج کتابخانه بنام «تبار» به دیوار رفت که امید است در شماره بعدی مطالب نشریه از کیفیت بهتری برخوردار باشد. نمایشگاه جهانی عکس در شرکت نفت مورد بازدید ۲۵ نفر از اعضای کتابخانه قرار گرفت. همچنین گروهی از دانش‌آموزان مدارس آبادان از کتابخانه دیدن کردند.

● در کتابخانه شماره يك خرمشهر کتابهای سیر تکامل و فرهنگ، داستانهای مثنوی برای اعضاء کتابخوانی شد.

● کتابداران خرمشهر شماره ۲ دو برنامه بحث درباره ادبیات قدیم و ادبیات جدید ایران با اعضاء داشتند.

● در پایگاه وحدتی کتابهای مزرعه‌های خاکی و مزرعه‌های سبز و حقیقت و مرد دانا برای ۲۱ نفر از دخترها و پسرها معرفی شد. از کارهای خوب این کتابخانه کتابرسانی به مدارس دزفول است که حاصل کار این ماه ۵۳۸ جلد کتاب داده شده است.

آمار ناحیه خوزستان:

کل اعضاء : ۱۷۴۳۴ نفر

کتاب داده شده: ۲۱۱۳۲ جلد

عضو جدید : ۱۲۵۷ نفر

ناحیه اصفهان :

کتابخانه‌های ناحیه اصفهان در ماه بهمن، در کنار برنامه‌های عادی خود، برنامه‌هایی در بزرگداشت پنجاه

سال سلطنت خاندان پهلوی داشته‌اند که گزارش کامل آن در کارنامه ماه آینده درج می‌شود.

آمارهای کتابخانه‌های اصفهان نشان دهنده رونق بسیار کتابخانه‌ها است. در کتابخانه‌ی شماره يك ۱۰۶۷۳ جلد، در کتابخانه‌ی شماره چهار، ۹۱۵۹ جلد و در کتابخانه نجف‌آباد ۸۳۳۷ جلد کتاب امانت داده‌اند که ارقام قابل توجهی است. سایر کتابخانه‌ها نیز فعالیت قابل قبولی داشته‌اند بخصوص شماره ۲ اصفهان، اصفهان مرکزی و شهرضا.

کتابخانه‌های روستائی سیار ناحیه نیز علیرغم مشلات فراوان فصل زمستان، در یزد، چهارمحال بختیاری و محدوده دُوب‌آهن به ترتیب به ۵۰، ۳۹ و ۵۴ روستا کتاب داده‌اند.

آمار ناحیه

کل اعضاء : ۳۹۴۲۵ نفر

اعضای جدید : ۳۰۲۷ نفر

کتابهای امانت داده شده: ۵۵۶۸۳ جلد

ناحیه فارس و بوشهر:

در کتابخانه‌های شهر شیراز تغییراتی در جهت پیشرفت مشاهده شده است. تشکیل گروه‌های نشریه یکی از موفقیت‌های کتابداران است و این موفقیت این انتظار را بوجود آورده است که همکاران کتابدار در سایر زمینه‌ها هم با همکاری دفتر ناحیه کوشش‌های موفقیت‌آمیزی داشته باشند. اما همه بیاد داشته باشیم که مطالب روزنامه اعضاء را خودشان باید تهیه کنند و اثر خودشان باشد. اگر قرار باشد رونویسی کنیم که احتیاج به گروه نشریه نداریم.

اما گزارش بدون اشکال نیست. گویا برخی از همکاران ما در هر ۶ کتابخانه‌ی ناحیه به اصول گزارش نویسی آگاهی کامل ندارند که این اشکال را همکاران ما در دفتر ناحیه بخوبی دیده‌اند و در پاسخ گزارش‌ها هم به آنها اشاره شده است، امیدواریم مورد توجه قرار بگیرد.

آمار ناحیه

کل اعضاء : ۸۷۱۹ نفر

عضو جدید: ۷۱۳ نفر

کتابهای امانت داده شده: ۱۳۲۲۶ جلد

ترجمه‌ی کتاب‌های کودکان

نوشته‌ی هلن پینتر، از دانشگاه ایالتی «کنت»
ترجمه‌ی اسماعیل عباسی

دارد. در جنگ جهانی دوم و بعد از آن، نویسندگان بسیاری در زمینه‌ی کودکان ظاهر شدند که نسبت به سال‌های پیشین افزایش چشمگیری داشت. شاید عدم دسترسی به کتاب‌های کشورهای دیگر در طول جنگ و افزایش علاقه به ادبیات کودکان در زمان بعد از جنگ، نویسندگان داخلی را تقویت کرد. نظری به آثار منتشر شده برای کودکان بین سال‌های ۱۹۵۷ - ۱۹۶۰ نشان می‌دهد که شماره‌ی کتاب‌های خارجی در یک سال بین ۶۲۷ تا ۵۲۳ عنوان بوده است، که تقریباً نصف این رقم را کتاب‌های سوئدی تشکیل می‌دادند. پس، کتاب‌های سوئدی بیشتر در دسترس بود تا کتاب‌های دانمارکی.

پس از جنگ جهانی دوم، کتاب‌های خارجی در آلمان شرقی و آلمان غربی جائی برای خود باز کرد. شاید همین کتاب‌ها بود که نویسندگان آلمانی را برانگیخت تا قلم بدست بگیرند و می‌بینیم که در سال‌های اخیر کتاب‌های بسیار خوب و متعددی از آلمانی به انگلیسی ترجمه و به چاپ رسیده است. «هربرت لوتمن» که تحقیقی در مورد ادبیات فرانسه انجام داده می‌گوید: «در ۵۰ سال اخیر اثر ارزنده‌ای در زمینه‌ی ادبیات کودکان به چاپ نرسیده است.» در کتاب‌ها اصلاً به علوم و تاریخ امروز توجهی نشده است. وی اضافه می‌کند: «سالانه در حدود ۱۷۰۰ عنوان در زمینه‌ی کتاب‌های کودکان به چاپ می‌رسد که شامل کتاب‌های تجدید چاپ شده نیز می‌شود.» در سال ۱۹۶۳ آنتوان سنت - اگروپری یکی از چهار نویسنده‌ی محبوب خوانندگان بود که کتاب شازده کوچولوی او در آمریکا در دسترس است. [این کتاب در ایران توسط محمد قاضی به فارسی برگردانده شده است.] «لوتمن» در این بررسی کتاب‌های فرانسوی را در مجموع منبع امیدوار کننده‌ای برای ترجمه نمی‌شناسد.

پس از انقلاب سال ۱۹۱۷، در شوروی کتاب‌های فراوانی برای کودکان به چاپ رسیده است. اگرچه در اغلب آنها، ایدئولوژی خاصی مطرح می‌شود ولی «از نظر ادبی کمبودی در آنها حس نمی‌شود.» کتاب‌های چینی نیز مثل کتاب‌های روسی است. هیچ تردیدی در این گفته نمی‌توان داشت که در کشور آمریکا در معرفی کتاب‌های کشورهای کمونیستی شدیداً مسامحه شده است.

بعضی از کودکان و بزرگسالان آنچنان با بعضی از کتاب‌ها آشنا شده‌اند که احتمالاً فراموش کرده‌اند این کتاب‌ها، ترجمه‌ای از متون خارجی هستند. این‌ها از کودکی با «بامبی»، «هایدی» و «پینوکیو» بزرگ شده‌اند و بدین جهت قهرمانان این داستان‌ها جلگی برایشان آشنا هستند. افسانه‌های «بردان گریم»، «آندرسن» با کودکی کودکان کشورهای گوناگون عجین شده است. مسلماً اگر داستان‌های دیگری برایشان ترجمه شود، اینان می‌توانند نام‌های دیگری را به سیاهه‌ی قهرمانان کشور خود بیافزایند.

کتاب‌ها چگونه ترجمه می‌شود؟

تولید: کلاً تولید مسئله‌ی بسیار بزرگی است که اکثر مردم حتی کسانی که در زمینه‌ی ادبیات کودکان کار می‌کنند، کمتر بدان وقوف دارند. یک مشکل اساسی - از بین مشکلات متعدد - این است که بعضی از کشورها در زمینه‌ی کودکان، تعداد محدودی کتاب منتشر می‌کنند. «آسه بردسورف»، در کنفرانسی که در سال ۱۹۶۱ در ادینبورگ تشکیل شد، اظهار داشت که در کشور کوچکی مثل دانمارک تعداد خریداران کتاب محدود است چرا که جمعیت این کشور کم است. هر سال در دانمارک در حدود ۱۰۰ کتاب جدید برای تمام سن‌ها منتشر می‌شود. کتاب‌های نسبتاً ارزان خارجی نیز به این کشور وارد می‌شود که باعث می‌شود تیراژ کتاب‌های مصور داخلی کاهش پیدا کند، که خود مصیبتی به بار می‌آورد، زیرا کتاب‌های مصور سهم عمده‌ای در تولیدات دانمارک دارد. «بردسورف» همچنین متذکر شد که در دانمارک هیچ‌نوع ادبیات غیرداستانی برای کودکان به چاپ نمی‌رسد. در نتیجه، در مقایسه با کشورهای دیگر، تعداد کمی از کتاب‌های دانمارکی به ترجمه درمی‌آید.

«میلدرد بچلدر» نه تنها به موضوع محدود بودن بازار کتاب در دانمارک اشاره می‌کند، یونان و هلند را نیز در ردیف دانمارک قرار می‌دهد. وی معتقد است با گسترش خدمات کتابخانه‌ها نیاز به کتاب بیشتر خواهد شد.

خوشبختانه در آمریکا کتاب‌های بسیاری از سوئد در دسترس است که احتمالاً به مسئله تولید کتاب در آنجا ارتباط

به استثنای اسرائیل کشورهای نوپای دنیا از نظر کتاب با کمبودهایی روبرو هستند. در کشورهای روبه توسعه‌ی آسیا و آفریقا نیز چاپ کتاب برای نوجوانان گسترش قابل ملاحظه‌ای نکرده است.

بدیهی است که با بالا رفتن تعداد کتاب در دنیا منابع ترجمه وسعت خواهد یافت، که احتمالاً کشورهای آسیا و آفریقا سهم کمتری خواهند داشت. کتاب‌های امریکای لاتین و نشریات اسپانیایی و پرتغالی نیز کمتر برای ما شناخته شده‌اند. در حال حاضر تقریباً تمام کتاب‌های ترجمه شده در امریکا متعلق به کشورهای اروپایی و بویژه اروپای غربی است. مسلماً این وضعیت برای به وجود آوردن دنیایی واحد در بین کودکان نمی‌تواند امیدوار کننده باشد.

زبان، مسئله‌ی زبان یکی از عوامل اساسی و بازدارنده در امر برگرداندن و نشر کتاب‌های خارجی است. مطمئناً تعدد زبان‌ها موضوع مبادله‌ی شیوه‌های اندیشگی را با اشکال روبرو ساخته است. مخصوصاً تعداد مترجمان ورزیده برای بعضی از زبان‌ها اندک و با اصلاً کافی نیست. مثلاً برای ترجمه از زبان سواحلی به زبان فنلاندی.

در ترجمه‌ی متن‌های خارجی سؤال‌های گوناگونی مطرح می‌شود: با واژه‌های بیگانه که مختص زبان آن کشور است چه باید کرد؟ بسیاری از واژه‌ها معنی‌های متعددی دارند، بی‌آنکه به منظور اصلی نویسنده لطمه بخورد، چه معادلی می‌توان برای این کلمات برگزید. آیا واژه‌های محلی عامیانه و قراردادی بین گروه‌ها باید حذف شود؟ با واژه‌هایی که خاص یک کشور یا منطقه است چه باید کرد؟ «ساراگراس» و «هلن واتر» در مقاله‌ای تحت عنوان «در سرهای ترجمه» به مشکلات موجود بین انگلیسی‌امریکایی و انگلیسی‌انگلیسی اشاره می‌کنند و می‌گویند اگرچه نویسندگان انگلیسی واژه‌هایی نظیر prams [= کالسکه‌ی بچه] و crumpets [= نوعی شیرینی] را در بین خوانندگان امریکایی رواج داده‌اند و کودکان انگلیسی نیز با hot-dog [= سوسیس] و baby sitter [= پرستار بچه] آشنا می‌شوند، با وجود این‌ها هنوز واژه‌هایی هست که باید از انگلیسی به انگلیسی [امریکایی] ترجمه شود. به همین منظور بعضی از نویسندگان واژه‌نامه‌ای به کتاب خود می‌افزایند و واژه‌های خاص آن زبان را تشریح می‌کنند.

فرهنگ‌های لغت در مورد واژه‌های محلی نمی‌توانند کمک چندانی بکنند و خواننده، اغلب باید به حدس و گمان معانی آن‌ها را دریابد. بعضی اوقات هم حتی باعث سردرگمی مراجعه کننده می‌شوند.

واژه‌های عامیانه و قراردادی بین گروه‌ها (Slang) مشکلات خاصی را مطرح می‌کنند. بویژه هنگامی که به زبان دیگری منتقل می‌شوند جا نمی‌افتند و هیچ معنی نمی‌دهند. مضافاً این که بعد از زمانی کوتاه مورد استفاده قرار نمی‌گیرند.

در ترجمه بعضی اوقات جرح و تعدیل‌هایی نیز باید انجام گیرد. مثلاً در مورد مذهب کاتولیک در کتاب‌های بلژیکی، فرانسوی، ایتالیایی بیشتر از کتاب‌های انگلیسی سخن می‌رود. این مسایل برای کودک انگلیسی خیلی ساده طرح می‌شود ولی حقایق در مورد آن بازگونه نمی‌شود. همچنین هر نوع استنتاجی که غرور ملی را جریحه‌دار کند، یا هنگامی که یک شوخی و طنز خیلی بی‌پرده است و یا اصلاً قابل انتقال به زبان دیگر نیست باید جرح و تعدیل انجام گیرد و تغییراتی در آن داده شود. واحدهای اندازه‌گیری مثل کیلومتر یا میل، واحدهای پول موضوعات کوچکی است که غالباً توضیحات کافی در مورد آنها داده نمی‌شود تا برای کودکان فرهنگ‌های گوناگون رضایتبخش باشد و یا برای تطبیق با شرایط آنها تغییر داده شود.

«روت استاین» عقیده دارد که در متن‌ها باید تغییرات کمی داد تا ترجمه را به‌زندگی خوانندگان مرتبط ساخت، تصاویر، نام‌های اشخاص و مکان‌ها و توضیحات باید دیدگون شود تا اصل منظور نویسنده آشکار شود. در حالی که «میلدرد بچلدر» این سؤال را پیش می‌کشد که این تغییرات چه لزومی دارد؟ آیا قصد ما هنگام برگرداندن یک متن این است که تمام وجوه مشخصه یک زبان را که باعث به وجود آمدن یک فضای واقعی شده از میان برداریم تا با سبک ملی و سلیقه‌ی خوانندگان خودمان وفق بدهد؟ و سپس به کتاب «بهمن - avalanche» اشاره می‌کند که دو ترجمه از آن در دست است: یکی به انگلیسی و دیگری به امریکایی. وی ترجمه‌ی انگلیسی را به ترجمه‌ی «وحشتناک» امریکایی ترجیح می‌دهد. در برگردان امریکایی، نکات بسیاری حذف یا دگرگون شده است. بعضی از شخصیت‌ها و تعدادی از رویدادهای داستان نیز حذف شده است. همچنین تصویرهای دو کتاب با هم متفاوت‌اند.

سلیقه‌ی خوانندگان یک کشور نیز بر آنچه که به چاپ می‌رسد، تأثیر می‌گذارد. در بین بعضی از ملل مشرق‌زمین، نگهداری حیوانات اهلی مرسوم نیست؛ مثلاً مسلمانان سگ و خوک را نجس می‌شمارند. به همین دلیل از نویسندگان کتابهای کودکان در بین این گروه نمی‌توان انتظار داشت که این دو حیوان را موضوع قصه‌های خود قرار دهند. وجود چنین مسئله‌ای در بین کتاب‌های آنان کاملاً طبیعی است.

انتخاب کتاب برای ترجمه، انتخاب کتاب برای ترجمه به چه نحوی انجام می‌گیرد؟ من شخصاً به ناشران و ویراستاران (= ادیتورها) ناشرهای کتاب‌های خارجی سری زدم. همه‌ی ویراستارها اشاره کردند که والا بودن کیفیت ادبی اثر یکی از معیارهای اساسی در انتخاب کتاب است. غیر از یک ادبتور جملگی از کتابی که بیانگر زندگی و خصوصیات یک کشور که برای کودک امریکایی جالب باشد، استقبال می‌کردند. معیار دیگر جهانی بودن درون‌مایه (تم) قصه است. همه متذکر شدند که بردن

جایزه به هیچ وجه چاپ یک کتاب را تضمین نمی کند ولی قدر مسلم این است که این نوع کتابها به هر صورت باعث جلب توجه و برانگیخته شدن بحث هایی درباره ی آن می شود. اغلب کتابها از طریق تماس هایی که با ناشران دیگر گرفته می شود، انتخاب می شوند. امکان دارد یک ناشر امریکایی با چند ناشر خارجی همکاری داشته باشد و به این طریق متون خارجی را به دست بیاورد. نیز از طریق معرفی یک نویسنده به یک ناشر که توسط اتحادیه های نویسندگان انجام می شود، ممکن است این کار صورت گیرد. گاهی موقعیت های استثنایی نیز پیش می آید. خانم «مارگرت مک الدری» می گوید کار وی در ادبیات مصور کودکان هنگامی آغاز شد که کتاب Pitschi نوشته ی «هانس فیشر» را در کتابفروشی پیدا کرد.

بازارهای اروپایی کتاب، بویژه بازار کتاب فرانکفورت بتدریج به صورت منبعی برای گزینش کتاب درمی آید و به ناشران خارجی که همدیگر را در این بازارها ملاقات می کنند امکان می دهد که طرح های مشترکی را برای چاپ کتاب به مرحله ی اجرا در آورند. «ویرجینیا هاویلند»، مدیر بخش کتاب های کودکان کتابخانه ی کنگره در نامه ای چنین می نویسد:

«با مسافرت به خارج و بازدید از بازار کتاب فرانکفورت دریافتم که ویراستاران و نمایندگان انتشاراتی ها در حال حاضر نوعی با هم رقابت می کنند تا حق نشر کتاب های خوب کشورهای دیگر را به دست بیاورند. مسلماً در این راه هیچ کتاب برجسته ای از نظرها دور نخواهد ماند.»

مترجم، ناشران و ویراستاران اغلب برای ترجمه ی کتاب های مورد نظر، خود مترجمانشان را برمی گزینند. گهگاه نیز از ترجمه ای که کیفیت خوبی دارد و توسط مشاوران ناشر برگزیده شده استفاده می کنند. اهمیت مترجم را نباید دست کم شمرد. «مونیکا برتز» به نقل از «ضمیمه ی ادبی تایمز» می گوید:

«مترجم در بازآفرینی کتاب های کودکان مسئولیت زیادی دارد که احتمالاً اغلب مردم بدان وقوف ندارند. برعکس کتاب های بزرگسالان، کتاب های کودکان همچون تن پوشی باید به قد و قواره ی کشور جدید دوخته شود. آن گاه که مترجم، مترجم درجه اولی نباشد، کار ویراستار بیشتر خواهد بود.»

در جزوه ای که «استانلی آفونین» در سال ۱۹۴۶ تحت عنوان «درباره ی ترجمه» چاپ کرد، می گوید فقط گروه معدودی می توانند ترجمه کنند چرا که «دانستن کامل زبان شرط کافی نیست. این دانش باید باتوانایی و تسلط به آن توأم باشد. اول از همه، مترجم باید به زبانی که متن را به آن برمی گرداند تسلط داشته باشد.» و نیز اضافه می کند، ترجمه ها «همیشه باید به زبان مادری مترجم که به آن تسلط دارد برگردانده شود. مترجم همچنین باید در زمینه ای کار کند که اطلاعات کافی در آن مورد داشته باشد.»

همه در این مورد اتفاق نظر دارند که مترجم باید هم

به متن وفادار باشد و هم زیبایی را در نوشته اش از نظر دور ندارد. برگردان متن نباید متن اصلی را تحت الشعاع قرار دهد. مترجم باید منظور نویسنده را دریابد و آن گاه آنچه را که درمی یابد به زبانی دیگر بیان کند. ترجمه نباید به شکلی باشد که خواننده در هر لحظه حس کند که متنی را که دارد می خواند برگردانی است از یک متن خارجی. «گراس» و «واتر» می گویند: «ترجمه باید همچون لباسی متناسب بر قامت متن اصلی دوخته شود.»

تصویرها، ناشران و ویراستاران جملگی معتقدند نه متن و نه تصویر هیچیک نباید بنابه سلیقه ی ناشری که ترجمه یک کتاب را منتشر می کند عوض شود. برعکس باید ویژگی ملی کتاب تا حد امکان در تصویرها حفظ شود. اغلب باید از همان تصویرهای اصلی کتاب استفاده کرد، چرا که نقاش دیگری را نمی توان یافت که به فضای محلی داستان وقوف کامل داشته باشد چه کسی جز خود «تاوه جنسون» می توانست تصاویر کتاب «مومین ها» را نقاشی کند؟ [برگردان کتاب مذکور بزودی از طرف سازمان انتشارات کانون چاپ و منتشر خواهد شد]. «داتوس اسمیت» می گوید بعضی از تصاویر کتابها - بویژه تصاویر مذهبی که وجودشان برای بعضی از نقاط دیگر دنیا غیر لازم است - می تواند حذف شود. می توان این موضوع را در دوبرگردان امریکائی و انگلیسی کتاب «کفش های اسکیتینگ» مشاهده کرد. تصویرهای این دو کتاب با هم فرق دارند.

چون تصویرها جنبه ای جهانی دارند، برای ویراستاران و ناشران اشکالات چندانی پیش نمی آورند. «مک الدری» عقیده دارد ناشران می توانند با همکاری، از هزینه ی سنگین چاپ کتاب های مصور بکاهند.

معیار ارزیابی ترجمه ها

«لرد وودهاوسلی» در مقاله ای به نام «مقاله ای در باب اصول ترجمه» که در سال ۱۷۹۰ به چاپ رساند، نوشته بود:

«ترجمه ی خوب آن است که قابلیت های زبان اصلی به کمال به زبان دیگر منتقل شده باشد. کاملاً قابل فهم باشد. خوانندگان برگردان متن همان استنباطی را از متن بکنند که خوانندگان بومی از خواندن متن اصلی می کنند.»

سر آخر وی سه قاعده را در ترجمه ارائه می دهد:

۱- ترجمه باید کلیه ی اندیشه ها و مقاصد نویسنده ی اصلی را منعکس کند.

۲- شیوه ی نگارش و زبان ترجمه باید بانسخه ی اصلی اثر مطابقت بکند.

۳- ترجمه باید به همان سلاست نثر نسخه ی اصلی اثر باشد.

به نظر می رسد این قواعد هنوز هم به قوت خود باقی هستند.

اغلب این موضوع مطرح می شود که باید معیار و ضابطه ای باشد تا بدان وسیله کیفیت ادبی کتاب های کودکان سنجیده شود. مسلماً هر معیاری ارائه شود دارای چهار ویژگی

خواهد بود: ۱) يك اثر باید درون‌مایه‌ای دقیق، و قوی باشد. ۲) پس از درون‌مایه (= تم) و فکر خوب در قصه، طرح قصه مطرح می‌شود. باید توجه داشت که کودکان از تحرك و جنب‌وجوش در قصه لذت می‌برند. ۳) شخصیت‌ها نباید قالبی و بی‌روح باشند بلکه باید به زندگی نزدیکتر باشند. ۴) اگرچه برای يك سبك نوشته معیار خاصی را نمی‌توان در نظر گرفت ولی این به آن معنی نیست که آن را به کلی از نظر دور داشت.

تأثیر تصویر نیز در کیفیت کتاب حائز اهمیت است. رنگ، توجه کودک را جلب می‌کند، ولی نقاشی خوب چه رنگی باشد وجه سیاه و سفید می‌تواند نظر کودک را بخود جلب کند. جزئیات هر تصویر باید مطابق متن و بیانگرداستان باشد و درست در صفحاتی قرار بگیرد که نوشته‌های مربوط آن قرار گرفته تا برای بیننده گیراتر باشد.

درون‌مایه، خط کلی قصه، شخصیت‌ها، سبك نوشته و تصویرها مسائل اساسی در ارزیابی کتاب‌هاست. این معیارها هنگام ارزیابی مشکلات متعددی را پیش می‌کشد. چگونه می‌توان بدون دانستن زبان اصلی اثر و بدون مطالعه‌ی کتاب به زبان اصلی آن در مورد ترجمه‌ی آن نظر داد؟ منتقدی ممکن است از طریق آشنایی با نویسندگان و تصویرگران در مورد يك کتاب نظر بدهد. گاهی همین نویسندگان و تصویرگران در مورد احساسات، شیوه‌های اندیشگی خود مطالبی می‌نویسند که این ارزیابی را آسانتر می‌کند. گاهی نیز زمینه‌ی کار مترجم، اگر زمینه‌ی مشخصی باشد، می‌تواند ارزیابی را تا حدی آسانتر کند. کلام آخر این که کار مترجم باید دقیقاً مورد ارزیابی قرار گیرد چرا که از طریق صدای اوست که نویسنده سخن می‌گوید.

چند توضیح

در بررسی ترجمه‌ی کتاب‌های خارجی به چند موضوع برخورد کردم که ذکر آن بی‌مورد نیست:

۱- توضیح برخی از واژه‌های بیگانه، که در برگردان متن به ضرورت به همان شکل اصلی ارائه شده می‌تواند برای گسترش دانش کودک مفید باشد.

۲- ذکر تلفظ دقیق واژه‌ها و اسامی اشخاص و محل‌ها برای کودک لازم است.

۳- توضیحاتی در مورد نحوه‌ی زندگی مردم يك ناحیه و احیاناً ارائه‌ی نقشه‌هایی از نواحی مورد بحث در کتاب، برای کودک بسیار مفید خواهد بود و بویژه می‌تواند کودک را در موقعیت جغرافیایی محل وقوع قصه قرار دهد.

۴- بهتر است سرگذشت نویسنده و ماجراهایی را که وی با آن روبرو شده و تجاربی که اندوخته در صفحات اول یا آخر کتاب چاپ شود. مثلاً «کافمن» در سال ۱۹۵۷ به «صحرای مرکزی» واقع در افریقا سفر کرد و باقی‌بلیه‌ی «تامشک» زندگی کرد. یا «مولن‌وگ» تجاربی در سفرش به مغولستان اندوخت. وی توسط دزدان ربوده شد و سپس مجبور شد با گذشتن از صحرای ۱۶۰ میلی از دست دزدان

بگریزد و سرآخر توسط سواره نظام مغولستان نجات یافت. این موضوعات می‌تواند برای کودک بسیار جالب باشد.

اغلب چنین توضیحات و اطلاعاتی در لفاف کتاب چاپ می‌شود که گم می‌شود.

نام نویسندگان نیز اغلب مشکلاتی را پیش می‌کشد. خواننده نه تنها در تلفظ اسامی با مشکل روبرو می‌شود بلکه اغلب نمی‌داند مثلاً «گونل لینده» و «تاو جنسون» زن هستند. دانستن این موضوعات اگرچه بسیار کم اهمیت است ولی برای خواننده می‌تواند یاری کننده باشد.

۵- در باب ترجمه‌ی کتاب‌ها، نکاتی چند کنجکاوی‌هر دانش پژوهی را در زمینه‌ی ادبیات کودکان برمی‌انگیزد.

الف) چرا عنوان بعضی از کتاب‌ها به هنگام ترجمه عوض می‌شود؟ مثلاً کتاب «حادثه در صحرا» با عنوان «ماه گلگون» و تابستان طولانی» به چاپ رسیده است.

ب) مروری بر کتاب‌های خارجی کودکان نشان می‌دهد که کتاب‌هایی که در خارج به چاپ رسیده و تصویرهای آن توسط هنرمندان همان کشور ترسیم شده با نقاشی‌هایی که برای ترجمه‌ی همین آثار توسط نقاشان امریکایی تهیه شده از نظر سبك کاملاً متفاوت‌اند. مثلاً کتاب «پنیوکیو». این تفاوت در سبك نقاشی دو نقاش کاملاً طبیعی است ولی باید توجه داشت که نقاش باید فضای کشور بیگانه را در نقاشی‌های خود کاملاً مجسم کند.

ج) تعدادی از کتاب‌های خارجی که موفق به دریافت جوایزی شده‌اند در حال حاضر در امریکا در دسترس است. ولی شایسته است سیاهه‌ای از این کتاب‌ها تهیه و منتشر شود البته در کنار عنوان اصلی کتاب‌ها ترجمه‌ی انگلیسی آن‌ها نیز ارائه شود.

د) سخنرانی‌هایی که در کنفرانس‌ها در خارج از کشور ایراد می‌شود باید ترجمه و چاپ شود. ترجمه و چاپ مقالات و نقدهایی که توسط منتقدان خارجی نوشته شده می‌تواند دانسته‌های ما را در مورد ادبیات کشورهای دیگر گسترش دهد.

نتیجه‌گیری

احتمالاً در آینده ادبیات کودکان در يك زمینه پیشرفت قابل توجهی خواهد کرد و آن ترجمه‌ی کتاب‌های خارجی است. در حال حاضر گرایش به ترجمه‌ی این نوع کتاب‌ها فزونی گرفته است و امید آن می‌رود که تولید کتاب چهره‌ای بین‌المللی به خود بگیرد.

در کار ترجمه‌ی کتاب اکنون مشکلاتی وجود دارد که برخی از آن‌ها در حال حاضر قابل حل نیستند. کتاب‌های خارجی نشان می‌دهد که افراد نقاط مختلف با هم وجوه تشابه اساسی دارند ولی وجوه افتراقشان حالتی اختصاصی و انحصاری دارد. همین وجوه تشابه و وجوه افتراق است که برای کودک امروزی مفاهیمی مهم هستند. ارزش هر کتاب در کیفیت ادبی آن است، چه خارجی باشد و چه امریکایی. و همین جنبه‌ی ادبیات کودکان است که ما مدام در جستجوی آنیم.

اخبار پرسنلی

تهیه و تنظیم: از اداره پرسنل - قسمت بیمه و رفاه

اشاره:

تجربه رویدادهای پرسنلی را همچنانکه روال گذشته ما بود، ادامه میدهیم و ازدوستانیکه ما را در اینکار یاری داده‌اند تشکر میکنیم به امید آنکه با ادامه این همکاری در کارمان کاستی کمتری مشاهده شود.

ازدواج

از آنجا که بنیاد جامعه بر خانواده استوار است، تشکیل خانواده دوستان نوعروس و داماد را قدر دانسته و آرزوی سعادت و سلامتشان را داریم.

۱- آقای ابراهیم عبدالعلی‌زاده خدمتگزار کتابخانه

چترود

۲- آقای علی‌اکبر عبدی غفوری خدمتگزار کتابخانه ملایر

۳- آقای علی رفسنجانی اناری‌زاده خدمتگزار کتابخانه انار

۴- آقای اکبر رجال‌زاده شوشادی کتابرسان روستائی شهر کرد

۵- آقای مهدی مهدی‌اللهیاری رئیس اداره تجهیزات

۶- آقای رضا رودباری خدمتگزار کتابخانه جیرفت

۷- آقای منوچهر خوشنام کارمند اداره تدارکات

۸- خانم اشرف محمدی کتابدار کتابخانه نجف‌آباد

۹- خانم شهین فیروزه کتابدار کتابخانه شماره ۳ اصفهان

۱۰- خانم زیبا محمدی کتابدار کتابخانه شماره ۲ رضائیه

تولد

تولد نورسیدگان دوستان همکارمان را به فال نیک می‌گیریم و تولدشان را تبریک می‌گوئیم:

۱- خانم خدیجه بابائی کتابدار کتابخانه شماره ۱۸ تهران

۲- خانم فرخنده توحیدی کتابدار کتابخانه شماره ۱۹ تهران

۳- خانم فاطمه نادریان کتابدار کتابخانه شماره ۱۹ تهران

۴- خانم فریده خدابخش منشی امور سینمایی

۵- خانم معصومه رجبی جورشری جانشین مسئول درجه ۲ کتابخانه لشت‌نشاء

۶- خانم فخری نجف‌آبادی کتابدار کتابخانه شماره ۱ اصفهان

۷- خانم اکرم بنکدار کتابدار کتابخانه شماره ۳ اصفهان

۷- خانم سعیده شیدائی کتابدار کتابخانه شاهپور

۹- آقای محسن نصرتی مسئول تهیه امور سینمایی

۱۰- آقای مسیب افشاری خدمتگزار کتابخانه شماره ۲۵

تهران

۱۱- آقای باقر محمدیار خدمتگزار کتابخانه شماره ۲۳ تهران

تهران

۱۲- آقای غلامحسین حمید کوچصفهانی خدمتگزار و سرایدار کتابخانه شاه‌آباد غرب

۱۳- آقای کاظم یعقوبی خدمتگزار کتابخانه چترود

۱۴- آقای سید موسی امینی کارمند اداره تدارکات

۱۵- آقای قربانعلی افسرده‌دل تلفنچی قسمت خدمات اداری

۱۶- آقای حمید فیروزکوهی خدمتگزار قسمت خدمات اداری

۱۷- آقای علی‌جعفر بیگلو کارگر امور خدمات مهندسی

۱۸- آقای غلامحسین آقا‌حسینی خدمتگزار کتابخانه شاه‌رود

۱۹- آقای حسین ورمقانی خدمتگزار کتابخانه سنندج

۲۰- آقای رسول‌بخش ریگی کتابرسان سیار روستائی

۲۱- آقای انوشیروان ملوان کارگر فنی امور خدمات مهندسی

۲۲- آقای یوسف قدمگاهی سرایدار کتابخانه نیشابور

۲۳- آقای محمود احمدی ابراهیمی سرایدار کتابخانه گلپاف

تشویق

آقای رضا برومند سرپرست قسمت نقلیه بخاطر فعالیت‌شایان

توجه از طرف مقام محترم مدیریت عامل تشویق گردیدند.

تسلیت

گرچه مرگ پایان حیات نیست و خوبان همه زنده‌یاد

خواهند ماند، لیکن دوری از عزیزان دردناک و توانفرساست.

همه همکاران کانون، خود را در غم پدر از دست‌رفته

آقای محمود عبداللهی همکار جدید امور اداری شریک

میدانند و یاد از دست‌رفته را برای همیشه گرامی می‌شمارند.

درماه گذشته خانم ایراندخت خلیجی جانشین‌مسئول

درجه یک کتابخانه شماره یک خرمشهر از فوت پدر عزیزش

داغدار شد که ما ضمن تسلیت به‌ایشان سلامت و تندرستی

ایشان و خانواده‌شان را آرزو داریم.

همچنین به‌آقای جعفر ابراهیم‌پور خدمتگزار کتابخانه شماره

۱ تهران بخاطر از دست دادن برادرزاده‌اش و خانم ایران‌پناه

بخاطر درگذشت مادر گرامیشان و خانم نیکخواه کتابدار

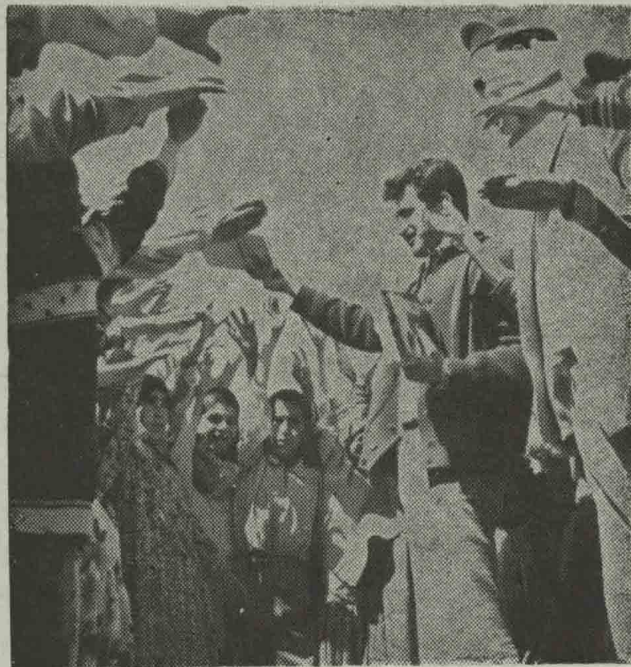
کتابخانه شماره ۹ و خانم زهرامستانه اشرفی کتابدار کتابخانه

مرکزی بخاطر درگذشت پدر بزرگوارشان صمیمانه تسلیت

می‌گوئیم.

تاریخچه کتابخانه سیار عشایر کشکولی فارس

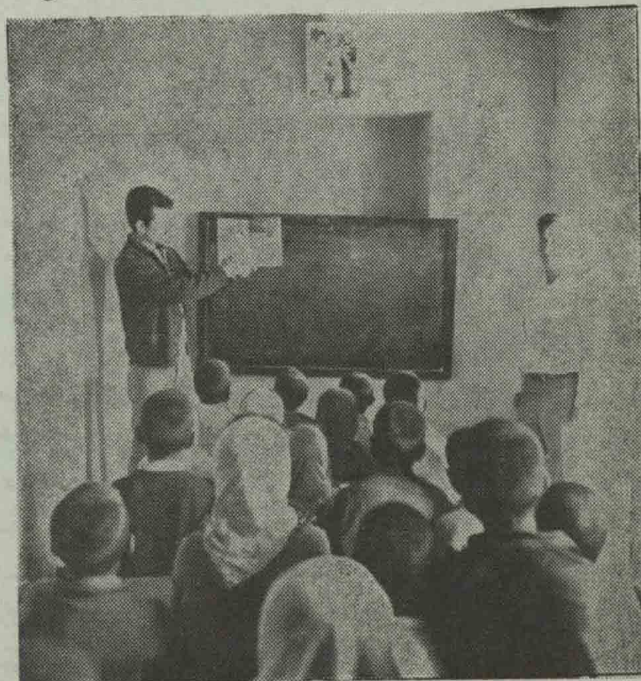

کتابرسان کتابخانه سیار عشایر کشکولی فارس در میان فرزندان عشایر

راهنمایی نمائید چون کانون خواستار توسعه کتابخانه در کشکولی شده بود جناب آقای بهمن بیگی طی نامه‌ای بکانون اطلاع دادند که من را با آقای پردل همکار نموده است مدتی در حدود دو ماه با آقای پردل کار کردم که نامه‌ای از کانون رسید که بدون دیدن دوره نمیتوان کتابدار شد جناب آقای بهمن بیگی جریانرا باینجناب خبر داده فرمودند در صورتیکه مایل هستید به کانون معرفی نمایم دوره ببینید. خلاصه در خرداد ۱۳۴۸ برای تهران حرکت نمودم. کانون آنوقت خیلی کوچک در خیابان بهار در طبقه دوم آپارتمانی دارای چند اطاق بود کارمند و رئیس جمعاً باندازه انگشت یک دست بودند ولی بعزت صمیمیت کارها خیلی خوب میچرخید یکماه دوره آموزشی را طی نموده چون کتابدار شماره ۱ شیراز استعفا نموده بنام کتابخانه ثابت شماره ۱ شیراز کارکنم که طی نامه‌ای باستاندار معرفی شدم با وسیله نقلیه آموزش عشایر راهی بازدید مدارس عشایر شدم ۱۵ روز سفر طول کشید در موقع بازگشت از نتیجه سفر و گزارشی که بهمراه آورده بودم مورد محبت و تقدیر مدیرکل آموزش عشایر قرار گرفتم. در همین موقع آقای پردل را ملاقات نموده چون باهم دوست بودیم نداشتن کتاب را با او درمیان گذاشتم قرار شد ۴۰۰ جلد کتاب امانت در

در مهرماه ۱۳۴۳ که بمقام شامخ آموزگاری نائل شدم محل خدمتم در قریه عشایر نشین بوشکان دیلمی از دهستان شاپور کازرون تعیین گردید، منازل ساکنین قریه بوشکان دیلمی از آلونک سیاهچادر و خانه‌های خشتی بود کلاس درس از یک چادر سفید دو زیلو و یک تخته سیاه تشکیل میشد.

روز جمعه‌ای در سال ۴۶ که بشهر کازرون رفته بودم آقای رحیم پردل را که قبلاً در دانشسرای عشایری همدوره بودیم ملاقات کردم فهمیدم در تهران دوره کتابداری دیده و کتابدار شده شبی که باهم بودیم خیلی از کانون و مهربانی و بزرگواری سرکار خانم امیرارجمند و خانم شهابی تعریف کرد همان شب شیفته کانون شدم مدتها فکر کردم باوجودیکه کارمندان ادارات اجازه مکاتبه مستقیم نداشتند دل بدریا زده با کانون درمورد ایجاد کتابخانه و وضع خودم و مدارس کازرون و اطراف مکاتبه نموده خیلی زود جواب رسید و آمار باسودان حومه کازرون را خواستند این مکاتبات در حدود یکسال طول کشید و اواخر اسفند که مدرسه‌ام تعطیل شد و تعطیلات نوروزی را میگذراندم غروب یکروز آقای بهمن بیگی که بتازگی مدیرکل آموزش عشایر شده بودند. بدنبال فرستاده بودند بهرحال راهی شیراز شدیم خود را با آموزش عشایر معرفی کرده دستور دادند با آقای پردل همکاری نموده بمدارس کتاب بدهید و همچنین مدارس را

کتاب برای فرزندان عشایر کشکولی فارس

اختیارم بگذارد همین کار را هم کرد کار کتابداری را شروع کردم البته با کتاب امانتی و با سب، پیاده، الاغ بعد از مدتی که چگونگی کارم را گزارش کردم از کانون نامه‌ای رسید که کتابها را پس دهید گوش ندادم از حقوق هم خبری نبود ۵ ماه بهمین ترتیب گذشت.

در حدود سه هزار جلد کتاب رسید آنوقت نه از صندوق خبری بود نه از وسیله نقلیه.

از رسیدن کتابها خوشحال شدم فعالانه مشغول توزیع کتاب شدم. بچه‌ها علاقه‌مند شده بودند و به ۳۵ مدرسه بوسیله چهارپا که آنرا هم پدرم در اختیارم می‌گذاشت کتاب میدادم نبودن گاه و جو در مدارس مشکلی بود بنظم رسید اگر موتور سیکلتی خریداری کنم راحت‌تر باشم.

تصدیق نداشتم موتور سیکلتی دست دوم بمبلغ سه هزار و چهارصد تومان خریداری کردم در بعضی دهات که با موتور سیکلت خورجین‌دار وارد میشدم مردم فکر میکردند پیلهور سیار و یاچوبدار یا اینکه پوست خرم. چون کم‌کم یکسال از عمر تشکیل کتابخانه می‌گذشت و بچه‌ها عادت بمطالعه کرده بودند از خوشحالی در پوست نمی‌گنجیدم در بهار سال ۴۹ از فعالیتیم عکس برداری شد که در نمایشگاه از اکا بنمایش گذاشتند در سمینار شهریور ماه ۴۹ شرکت نمودم در ایران سه کتابخانه سیار وجود داشت:

۱- اتوبوسی در تهران.

۲- آقای پردل بوسیله جیب ارتشی در عشایر دره شوری کتاب می‌داد.

۳- اینجانب هم با موتور سیکلت در عشایر کشکولی فارس.

پس از اتمام سمینار من و آقای پردل را در تهران نگه‌داشتند. هنگام افتتاح کتابخانه پارک جهان‌پنا بحضور علیاحضرت شهبانوی ایران معرفی شدیم و مورد تفقد قرار گرفتیم.

و بعنوان کتابدار نمونه انتخاب شدیم. امر مقرر گردید که جیب ارتشی دیگر از ارتش سوم در اختیار کتابخانه کشکولی گذارده شود تا تاریخ شهریور ماه ۱۳۵۱ از خودروهای ارتش سوم استفاده میشد و تعداد کتب از شش هزار تجاوز کرده بود در هر ماه پیش از چهار هزار کیلومتر راهپیمایی داشتم تعداد مدارس به هفتاد رسیده بود که بعضی از آنها از طوایف مجاور یعنی دشمن‌زبانی، تارسمیدال زعمله قشقایی بود مقررات ارتش با کار کتابخانه چندان تناسب نداشت... تا اینکه شهریور ماه سال ۵۱ که برای سمینار به تهران رفته بودم یک دستگاه لندروور ۶ سیلندر چادری تحویل دادند که بمراتب مقدار زیادی از مشکلات حل شد در اینموقع هم اعضاء دیگر قدر کتاب را میدانستند و هم وسیله نقلیه راحتتر شده بود و هم آموزگاران و مردم عشایر همکاریشان صمیمانه‌تر شده بود بطوریکه اواخر سال

۱۳۴۹ که سرکار خانم شهابی از منطقه بازدید فرمودند بنا شد گروهی از اعضاء کتابخانه و کتابدار کشکولی هنگام افتتاح کتابخانه شماره ۲ شیراز که علیاحضرت شهبانو تشریف‌فرما میشوند بشیراز بیاوریم سرکار خانم امیرارجمند گروهی از اعضاء کتابخانه کشکولی را معرفی نمودند که سخت مورد مرحمت علیاحضرت شهبانوی محبوب قرار گرفتند که اکنون ۸ سال از عمر کتابخانه کشکولی می‌گذرد کتابخانه مزبور در سطح (۱۵۰ روستا) فعالیت داشته دارای ۸۱۲۴ جلد کتاب و یک دستگاه لندروور ۴ سیلندر مدل ۷۶ و شصت صندوق میباشد که در حال حاضر هیچگونه مشکل اساسی وجود ندارد جز وسیع بودن منطقه که امید داشتم باتوسعه کتابخانه و تشکیل پایگاه فرهنگی در هر منطقه این مشکل هم حل شود حوزه فعالیت در اطراف مرودشت و شیراز واردکان و کازرون و ممسنی و دوگنبدان تاگناوه و برازجان می‌باشد.

موفقیتی دیگر برای کانون

در دهمین فستیوال فیلم «میوز» که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۷۶ مصادف با ۱۶ آذر ماه ۲۵۳۵ در کشور فرانسه برگزار شد، فیلم «یک نگاه» ساخته محمدرضا علیقلی عضو مرکز آموزش فیلمسازی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برنده پلاک طلا شد.

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان همه ساله از طریق شرکت دادن آثار کودکان و نوجوانان عضو کانون در مسابقات و نمایشگاههای جهانی، خلاقیت و بازآفرینی را در کودکان و نوجوانان تشویق میکند.

کارنامه

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

اخبار داخلی

شماره‌ی ۱۱ (دوره‌ی نهم) بهمن‌ماه ۲۵۳۵

چاپخانه‌ی سکه تلفن ۳۱۳۹۳۴

گراور از: پاسارگاد تلفن ۳۱۱۷۱۸

الغزال و الطيور

تأليف: نيمايوشيج
ترجمه: فياض عليمات
رسم: بهمن دادخواه

كوشش‌های جهانی كانون

اندیشه را بهره‌ور می‌سازد. به تعبیر نویسنده‌ی بزرگ ادبیات کودکان محترم «استاد عبدالنواب یوسف» اکنون کودکان عرب می‌توانند با خواندن این کتابها در لذت همسالان ایرانی‌شان سهیم باشند.

کتابها عبارتند از:

الغزل والطيور «آهوها و پرنده‌ها» نوشته نيمايوشيج
العم نوروز «عمو نوروز» نوشته‌ی فریده فرجام و م. آزاد
بابا النج «بابا برفی» نوشته‌ی جبار باغچه‌بان
الشاعر والشمس «شاعر و آفتاب» نوشته‌ی سیروس طاهباز
این کتابها با استقبال فراوان کودکان، نوجوانان، اندیشمندان و ناشران عرب رویارو شد و سرآمدی است برای ترجمه‌ی دیگر قصه‌های ما به این زبان.

کتابها از چاپی نفیس برخوردار است و تصویرها همانگونه که در متن فارسی به چشم می‌خورد در متن عربی نیز آمده است.

با امید آنکه بچه‌های دنیا و نویسندگان کتابهای بچه‌ها در هر گوشه و کنار این جهان بزرگ که می‌زیند با هر رنگ و زبان و تاریخ از اندیشه و احساس و آرزوهای انسانی هم آگاه گردند و پلی باشند از دوستی و تفاهم برای ساختن دنیایی بهتر، دنیایی که انسان دوست انسان باشد و انسان به انسان بیاندیشد.

چند سال پیش به دعوت یونسکو مجمعی از کارشناسان آسیایی تولید و توزیع کتاب، در توکیو تشکیل شد. در این مجمع تأکید شد که با استفاده‌ی مشترک از تصاویر یکسان، می‌توان قیمت کتابها را پایین آورد.

دو سال بعد «مرکز ترویج کتاب توکیو» و «مرکز فرهنگی آسیا برای یونسکو» با همکاری کمیسیون ملی یونسکو ژاپن برنامه‌ی انتشاراتی منظمی را با همکاری کمیسیونهای ملی کشورهای آسیا تدارک دید و برنامه‌ی «انتشارات مشترک آسیا» به وجود آمد. كانون با همکاری کمیسیون ملی یونسکو در ایران از آغاز در این طرح مشترک شرکت جست.

نخستین حاصل این کوشش مجموعه‌ای است با نام «قصه‌های مردم آسیا» در دو جلد. امید است این کوشش‌ها گامی باشد در راه آشنایی، دوستی بین ملت‌ها.

***

کتابهای كانون در زبانهای دیگر...

چهار کتاب كانون اخیراً به عربی برگردانده شد و چون پیک دوستی و مهر بچه‌های ایران در کشورهای عرب زبان نشر یافت.

اندیشه‌ی درست و انسانی در بند زبان نمی‌ماند و همچون گذر آبی زلال به هر جا که رسد تشنگان و دوستداران